

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ตำรา นรีเวช วิทยา

ฉบับ
เรียบเรียง
ครั้งที่ 5

กรกฎ ศิริมัย
บุญเลิศ วิริยะภาค
พัทธา เสงรัตมี
จปรัฐ ปรีชาพานิช
สมสิญจน์ เพ็ชรยิ้ม
เจนจิต พิชัยลักษณ์
วุฒินันท์ อัจฉริยะโพธา

บรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ตำรา นรีเวชวิทยา

ฉบับ
เรียบเรียง
ครั้งที่ 5

กรกฎ ศิริมัย
บุญเลิศ วิริยะภาค
พัทธา เสงี่ยม
จปรัฐ ปรีชาพานิช
สมสิญจน์ เพ็ชรยิ้ม
เจนจิต พิชัยลักษณ์
วุฒินันท์ อัจฉริยะโพธา

บรรณาธิการ

ตำราแนววิชา (ฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 5)

ผู้พิมพ์

กรกฎ ศิริรัมย์ บุญเลิศ วิริยะภาค
พัทธา เสงี่ยม จปรัฐ ปรีชาพานิช
สมสัจจน์ เพ็ชรยิ้ม เจนจิต พิชัยลักษณ์
วุฒินันท์ อัจฉริยะโพธา

พิมพ์ครั้งที่ 1

สิงหาคม 2569

ราคา

1,000 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์

ห้ามมิให้ทำซ้ำหรือลอกเลียนแบบโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

ตำราแนววิชา. ฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 5-- กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2569.

958 หน้า.

1. แนววิชา. 2. สตรี -- โรค. 3. อวัยวะสืบพันธุ์หญิง -- โรค. I. กรกฎ ศิริรัมย์. II. ชื่อเรื่อง.

618.1

ISBN (E-book) 978-616-622-158-9

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย

สำนักพิมพ์ศิริราช งานวิชาการ สำนักงานคนบตี

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

2 ถนนวังหลัง แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

โทรศัพท์ 0 2419 2858

E-mail: sirirajbooks@gmail.com

Website: www.sirirajbooks.com

E-book application:

ออกแบบโดย

บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด

4 ซอยสิรินธร 7 แขวงบางบำหรุ เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700

โทรศัพท์ 0 2881 9890

สนับสนุนการตีพิมพ์โดย กองทุนโครงการตำราศิริราช ในศิริราชมูลนิธิ

คำนิยม

หนังสือนรีเวชวิทยานี้เป็นการเรียบเรียงครั้งที่ 5 เป็นหนังสือทางวิชาการที่คณาจารย์ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกันนิพนธ์ขึ้น เพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ทางนรีเวชวิทยาของนักศึกษาแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน นักศึกษาพยาบาล และนักศึกษาทางด้านสาธารณสุขเป็นหลัก โดยอาศัยความรู้ที่ทันสมัยในระดับสากล ประสบการณ์การสอน และการดูแลผู้ป่วยที่สั่งสมมานาน เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาที่ถูกต้อง เหมาะสมตามหลักวิชาการ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณหัวหน้าสาขาวิชานรีเวชวิทยา บรรณาธิการ และคณาจารย์ทุกท่านที่ร่วมกันนิพนธ์หนังสือเล่มนี้ ได้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์

ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงมณี รัตนโชยานนท์

หัวหน้าภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

คำนำ

(ฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 5)

ตำราานรีเวชวิทยา ของภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เป็นตำราภาษาไทยที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และใช้เป็นแหล่งอ้างอิงด้านวิชาการสำหรับนักศึกษาแพทย์ แพทย์ทั่วไป และบุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องในการดูแลสตรีที่มีปัญหาทางนรีเวช ตำราานรีเวช ได้รับการตีพิมพ์ออกเผยแพร่เป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2542 และได้รับการปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมและทันสมัยมากขึ้นเป็นฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 2, 3 และ 4 จนกระทั่งในครั้งนี้เป็นฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 5 ซึ่งได้มีการเพิ่มเติมเอกสารอ้างอิงและงานวิจัยของคณาจารย์ในช่วงเวลาที่ผ่านมา เพื่อความทันสมัยและเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของประเทศไทยไว้เป็นหลักฐาน เนื่องจากคณาจารย์ในสาขานรีเวชวิทยา มีความเห็นว่าการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์มีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมกับรูปแบบการศึกษาในสมัยปัจจุบันที่นักศึกษาแพทย์ต้องทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มขึ้น และต่อเนื่องตลอดเวลาตามวิธีของแพทยศาสตรศึกษาสมัยใหม่ จึงได้รวบรวมเนื้อหาโรคทางนรีเวชที่พบบ่อยทางเวชปฏิบัติจัดทำเป็นหนังสือเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในการเข้าใจพยาธิสภาพของโรคหรือความผิดปกติ ซึ่งจะนำมาสู่การวินิจฉัย และการรักษาที่ถูกต้อง ร่วมสมัยและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กองบรรณาธิการหวังว่าตำราานรีเวชวิทยานี้ฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 5 นี้จะอำนวยประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สนับสนุนตำราทุกท่าน และเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลืออาจารย์ในการจัดเตรียมและแก้ไขต้นฉบับ โดยเฉพาะ คุณเครือวัลย์ สุทธิไชย จนตำราานรีเวชวิทยาเล่มนี้สำเร็จลงได้ตามเป้าหมาย ท้ายที่สุดนี้ขออุทิศคุณความดีที่บังเกิดจากตำราานรีเวชชุดนี้ แด่ปรมาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ศิษย์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

รศ. นว.กรกฎ ศิริมัย

ผศ.นพ.บุญเลิศ วัชรภาค

ผศ. พญ.พัชยา เองรัมย์

ผศ. นพ.จปรัฐ ปรีชาพานิช

รศ. นพ.สมสิญจน์ เพ็ชรยิ้ม

รศ. พญ.เจนจิต พิชัยลักษณ์

รศ. นพ.วุฒินันท์ อัจฉริยะไพเราะ

คณะกรรมการดำเนินงานสำนักพิมพ์ศิริราช

รองคณบดี คนที่ 1 และผู้อำนวยการโรงเรียนแพทย์ศิริราช (ศาสตราจารย์ นายแพทย์รัชชชัย อัศววิพุธ)	ที่ปรึกษา
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ (ศาสตราจารย์ นายแพทย์อาศิส อุณนະนันท์)	ประธานกรรมการ
หัวหน้าสถานเทคโนโลยีการศึกษาแพทยศาสตร์ (อาจารย์ ดร.โสภิตา สุขุมโต)	รองประธานกรรมการ
ผู้แทนบรรณาธิการ Siriraj Medical Journal (ศาสตราจารย์ นายแพทย์พูลชัย จรัสเจริญวิทยา)	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ทงชัย สิริอภิสิทธิ์	กรรมการ
ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงมานี รักษาเกียรติศักดิ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสงค์ ตันมหาสมุทร	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงกุลภา ศรีสวัสดิ์	กรรมการ
หัวหน้าฝ่ายการคลัง (คุณเพ็ญพิศ บุญนก)	กรรมการ
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ (รองศาสตราจารย์ ดร. แพทย์หญิงอรุณทัย ศิริอัสวกุล)	กรรมการและเลขานุการ
คุณวรรณกานต์ บุญเกื้อ	ผู้ช่วยเลขานุการ

รายนามผู้นิพนธ์

ชื่อ-สกุล กรกฎ ศิริมัย

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์

วุฒิการศึกษา พ.บ.,ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, Certificate in Laparoscopic Surgery in Gynecology (Rosenhoehe-Bielefeld Hospital, Germany)

สถาบัน หน่วยวางแผนครอบครัวและอนามัยการเจริญพันธุ์ และสาขาการผ่าตัดผ่านกล้องทางนรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล กิติรัตน์ เตชะไทรศักดิ์

ตำแหน่ง ศาสตราจารย์

วุฒิการศึกษา สศ.บ., วท.บ., พ.บ., ป.ชั้นสูง วิทยาลัยวิทยา, ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, Ph.D. Reproductive endocrinology (University of London, United Kingdom), ว.ว. เวชศาสตร์การเจริญพันธุ์, อ.ว. เวชศาสตร์ครอบครัว

สถาบัน หน่วยต่อมไร้ท่อทางนรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล เขมณัฏฐ์ เขมรพวงศ์

ตำแหน่ง อาจารย์แพทย์

วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. มะเร็งนรีเวช, Certificate Clinical fellowship in the oncologic gynecology unit, Department of Obstetrics and Gynecology, The Catholic University, Korea

สถาบัน สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล จปรัฐ ปรีชาพานิช

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์

วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, Certificate fellow in gynecologic reproductive endocrinology and infertility, Japan Certificate fellow in pelvic organ prolapse (Saitama Medical University, Japan)

สถาบัน หน่วยผู้มีบุตรยาก ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล	เจนจิต พิชัยลักษณ์
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. เวชศาสตร์ การเจริญพันธุ์, Master of Science in Sexually Transmitted Infections and HIV (University College London, University of London, United Kingdom)
สถาบัน	หน่วยเวชศาสตร์ทางเพศ ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	ชัยรัตน์ สิลาพัฒน์วิชญ์
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา
สถาบัน	สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	ชานนท์ เนืองตัน
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. เวชศาสตร์ การเจริญพันธุ์, Certificate Fellow in Reproductive Medicine and Family Planning (Stanford University, USA)
สถาบัน	หน่วยเวชศาสตร์ทางเพศ ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	ชุตินันท์ อัมมทินวงศ์
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. เวชศาสตร์ การเจริญพันธุ์, ว.ว. เวชศาสตร์เชิงกรานสตรีและศัลยกรรมช่องคลอดเสริม
สถาบัน	สาขาเวชศาสตร์เชิงกรานสตรีและศัลยกรรมช่องคลอดเสริม และหน่วยตรวจคลื่นเสียงความถี่สูง ทางนรีเวชวิทยา ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล	บุญเลิศ วิริยะภาค
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, อ.ว. เวชศาสตร์ครอบครัว, ว.ว. มะเร็งนรีเวช, Certificate of Research Fellowship in Gynecologic Oncology (The Catholic University of Korea, Korea), Certificate of Clinical Fellowship in Gynecologic Oncology (The Catholic University of Korea), Certificate of Laparoscopic Level II Surgeon (The Catholic University of Korea, Korea), ประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขากายวิภาคศาสตร์เพื่อส่องตรวจและรักษาทางนรีเวชวิทยา
สถาบัน	สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	ปณิชา จันทรพานิชกุล
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. อนุสาขากายวิภาคศาสตร์การเจริญพันธุ์, ประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขากายวิภาคศาสตร์เพื่อส่องตรวจและรักษาทางนรีเวชวิทยา
สถาบัน	หน่วยต่อมไร้ท่อทางนรีเวช และหน่วยตรวจคลื่นเสียงความถี่สูงทางนรีเวชวิทยา ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	ประสงค์ ตันมหาสมุทร
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, Certificate Fellow in Reproductive Endocrinology (Emory University, USA), อ.ว. เวชศาสตร์ครอบครัว
สถาบัน	หน่วยต่อมไร้ท่อทางนรีเวช และหน่วยตรวจคลื่นเสียงความถี่สูงทางนรีเวชวิทยา ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	ปัทมา เขาว์โพธิ์ทอง
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. มะเร็งนรีเวช, Certificate of Attendance in Gynecology Division (National Cancer Center Hospital Tokyo, Japan), Certificate of Attendance in Obstetrics and Gynecology (Kitasato University, Kanakawa, Japan)
สถาบัน	สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล ปวริศ หุมอาจ
ตำแหน่ง นายแพทย์
วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว.อนุสาขาเวชศาสตร์
 การเจริญพันธุ์
สถาบัน หน่วยต่อมไร้ท่อทางนรีเวช และหน่วยผู้มีบุตรยาก ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา
 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล พักยา เฮอร์คมี
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา พ.บ.,ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, Clinical fellowship
 in Gynaecologic Endosurgery and Urogynaecology (Monash Medical Centre,
 Southern Health, Victoria, Australia), Certificate of Clinical Fellowship in Ad-
 vanced Endoscopic Surgery (Centre for Advanced Reproductive Endosurgery,
 Australia)
สถาบัน สาขาเวชศาสตร์เชิงกรานสตรีและศัลยกรรมช่องมเสริม และสาขาการผ่าตัดผ่านกล้องทาง
 นรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล พิชัย สิริศิริ
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, อ.ว.(เวชศาสตร์
 ครอบครั้ว), Certificate in Urogynaecology Gynecology (KK Women's and
 Children's Hospital, Singapore)
สถาบัน สาขาเวชศาสตร์เชิงกรานสตรีและศัลยกรรมช่องมเสริม ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา
 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล พัทธ์ณี เล่าห์เกริกเกียรติ
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. เวชศาสตร์
 การเจริญพันธุ์, อ.ว. เวชศาสตร์ครอบครั้ว
สถาบัน หน่วยผู้มีบุตรยาก ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล **พิสุทธ์ ศรีชัยกุล**
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. มะเร็งนรีเวช, ประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางสาขาการใช้กล้องเพื่อส่องตรวจและรักษาทางนรีเวช
สถาบัน สาขาการผ่าตัดผ่านกล้องทางนรีเวช และสาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล **พิรพงค์ อินทศร**
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, อ.ว. เวชศาสตร์ครอบครัว, อ.ว. มะเร็งนรีเวช, Certificate in Gynaecologic Oncology (Royal Prince Alfred Hospital Sydney Cancer Center, Australia)
สถาบัน สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล **ภัทรพร ชีระอารี**
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. อนุสาขาเวชศาสตร์การเจริญพันธุ์, Master of Clinical Embryology, Monash University, Australia
สถาบัน หน่วยผู้มีบุตรยาก ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล **มณี รัตนโชยานนท์**
ตำแหน่ง ศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, Certificate Fellow in Reproductive Biology (University of Ottawa, Canada), ว.ว. เวชศาสตร์การเจริญพันธุ์, อ.ว. เวชศาสตร์ครอบครัว, วท.ม. การพัฒนาสุขภาพ
สถาบัน หน่วยต่อมไร้ท่อทางนรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล **วิชา ปุณยภน**
ตำแหน่ง อาจารย์แพทย์
วุฒิการศึกษา พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. มะเร็งนรีเวช
สถาบัน สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล	วุฒินันท์ อัจฉริยะไพโร
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. มะเร็งนรีเวช, Certificate in Precision Medicine in Gynecologic Cancer, Columbia University Medical Center, USA ,ประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางสาขาการใช้กล้องเพื่อส่องตรวจและรักษาทางนรีเวชวิทยา
สถาบัน	สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	สมภพ กุลอรันนง
ตำแหน่ง	อาจารย์แพทย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. มะเร็งนรีเวช, M.Sc. Cancer, University College London, UK.
สถาบัน	สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	สมสิญจน์ เพ็ชรยิ้ม
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. เวชศาสตร์การเจริญพันธุ์, PhD in Reproductive biology and molecular biology (University of Nottingham, United Kingdom)
สถาบัน	หน่วยผู้มีบุตรยาก ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	สุภาดา อินทวิวัฒน์
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, อ.ว. เวชศาสตร์ครอบครัว, ว.ว.(เวชศาสตร์การเจริญพันธุ์)
สถาบัน	หน่วยต่อมไร้ท่อทางนรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	สุนิตย์ ธีระศักดิ์วิทยา
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., วท.บ.การบริหารโรงพยาบาล, วท.ม.การพัฒนาสุขภาพ : ระบาดวิทยา, ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, อ.ว. เวชศาสตร์ครอบครัว, อ.ว. มะเร็งนรีเวชวิทยา, Doctor of Medicine Gynaecologic Oncology (Ulm University, Germany)
สถาบัน	สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ชื่อ-สกุล	อรนิช นาวานุเคราะห์
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ว.ว. อายุรศาสตร์, วว. อายุรศาสตร์โรคติดเชื้อ, M.S. in Clinical Research (Oregon Health and Science University, USA)
สถาบัน	สาขาวิชาโรคติดเชื้อและภูมิคุ้มกันบกพร่อง ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	อัมพัน เจริญกิจ
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. เวชศาสตร์การเจริญพันธุ์, Fellowship in Gynecologic Laparoscopy (Rosenhoehe-Bielefeld Hospital, Germany)
สถาบัน	สาขาการผ่าตัดผ่านกล้องทางนรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	อิสรินทร์ ธนบุญวัฒน์
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, Master of Medical Sciences in Assisted Reproduction Technology With Distinction (University of Nottingham, United Kingdom)
สถาบัน	หน่วยผู้มีบุตรยาก ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ชื่อ-สกุล	ไอริน เรืองขจร
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์
วุฒิการศึกษา	พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ว.ว. สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา, ว.ว. มะเร็งนรีเวช, ประกาศนียบัตรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางสาขาการใช้กล้องเพื่อส่องตรวจและรักษาทางนรีเวช Certificate of Mayo Visiting Clinician Program in Minimally Invasive Surgery (Mayo Clinic, Arizona, USA)
สถาบัน	สาขามะเร็งวิทยานรีเวช ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

สารบัญ

หมวดที่ 1 หลักการทั่วไป (Section I Principles of Practice)

บทที่ 1	จริยธรรมแพทย์ทางนรีเวชวิทยา	1
	Medical ethics in gynecology	
	สุนิตย์ ชีระศักดิ์วิทยา	

หมวดที่ 2 โรคทั่วไปทางนรีเวช (Section II General Gynecology Topics)

บทที่ 2	โรคของปากมดลูกชนิดไม่ร้าย	15
	Benign diseases of the cervix	
	บุญเลิศ วิริยะภาค	
	สมภาพ กุลจรัสพันธ์	

บทที่ 3	โรคของมดลูกชนิดไม่ร้าย	29
	Benign diseases of the uterus	
	วิชา ปุณยกนก	
	บุญเลิศ วิริยะภาค	

บทที่ 4	โรคของรังไข่ชนิดไม่ใช่มะเร็ง	61
	Benign diseases of the ovary	
	ปณิชา จันทราพานิชกุล	

บทที่ 5	เยื่อบุมดลูกต่างที่	75
	Endometriosis	
	ประสงค์ ตันมหาสมุทร	

บทที่ 6	ภาวะเลือดออกผิดปกติจากโพรงมดลูก	155
	Abnormal uterine bleeding (AUB)	
	ปวริศ หุมอาจ	
	มณี รัตนไชยานนท์	

บทที่ 7	ก้อนในอุ้งเชิงกราน	191
	Pelvic mass	
	เชมณัญญ์ เขมวรพงศ์	

บทที่ 8	ความรุนแรงทางเพศ กับ การข่มขืนกระทำชำเรา	201
	Sexual violence and rape	
	กรกฎ ศิริมัย	
	อรนิช นาวานุเคราะห์	

หมวดที่ 3 ภาวะแทรกซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ระยะแรก (Section III Early Pregnancy Issues)

บทที่ 9	การแท้งบุตร	233
	Abortion	
	จปรัฐ ปรีชาพานิช	

บทที่ 10	การตั้งครรภ์นอกมดลูก	253
	Ectopic pregnancy	
	ภัทรพร ชีระอารี	
	พิทักษ์ เล่าห์เกริกเกียรติ	

หมวดที่ 4 โรคทางต่อมไร้ท่อของการเจริญพันธุ์ (Section IV Reproductive Endocrinology)

บทที่ 11	ต่อมไร้ท่อของการสืบพันธุ์	279
	Endocrinology of reproduction ปณิชา จันทราพานิชกุล	
บทที่ 12	ภาวะขาดประจำ	297
	Amenorrhea ปณิชา จันทราพานิชกุล กิตติรัตน์ เตชะไตรศักดิ์	
บทที่ 13	กลุ่มอาการถุงน้ำรังไข่หลายใบ	327
	Polycystic ovary syndrome (PCOS) ฉันทยรัตน์ วงศ์วานิชรักษ์	

หมวดที่ 5 ภาวะมีบุตรยาก (Section V Infertility)

บทที่ 14	วัยหมดประจำ	357
	Menopause สุชาดา อินทวิวัฒน์	
บทที่ 15	สาเหตุและการสืบค้นสำหรับภาวะมีบุตรยากในฝ่ายสตรี	393
	Etiology and investigation for female infertility ณิชนน ภาคย์ภิญโญ อิสรินทร์ ชนบุญยวัฒน์	
บทที่ 16	สาเหตุและการสืบค้นสำหรับภาวะมีบุตรยากในฝ่ายชาย	409
	Etiology and investigation for male infertility จปรัฐ ปรีชาพานิช ภัทราพร ชีระอารี	

บทที่ 17 การรักษาภาวะมีบุตรยาก

421

Infertility treatment

ฉีชมิน ภาควัยกัญญ์

สมมติฐาน เพ็ชรชัย

**หมวดที่ 6 การวางแผนครอบครัวและการคุมกำเนิด
(Section VI Family Planning and Contraception)**

บทที่ 18 การคุมกำเนิดแบบไม่ใช้ฮอร์โมน

447

Non-hormonal contraception

ฉีชมิน ภาควัยกัญญ์

บทที่ 19 การคุมกำเนิดแบบใช้ฮอร์โมน

461

Hormonal contraception

นลินี พาณิชยวิทย์

หมวดที่ 7 โรคมะเร็งทางนรีเวช (Section VII Gynecologic Oncology)

บทที่ 20 การตรวจคัดกรอง และรอยโรคก่อนเป็นมะเร็งของปากมดลูก

483

Screening and premalignant disease of the cervix

เชมณัฐ งามวรพงศ์

ไอริน เรืองขจร

ชัยรัตน์ ลิลาพัฒนดิษฐ์

บทที่ 21 มะเร็งปากมดลูก

525

Cervical cancer

พีรพงศ์ อินทศร

บทที่ 22 มะเร็งเยื่อบุมดลูก	543
Endometrial cancer	
สมภาพ กุลจรัสพันธ์	

บทที่ 23 มะเร็งมดลูกชนิดซาร์โคมา	559
Uterine sarcoma	
ปัทมา เขาวีโพธิ์ทอง	

บทที่ 24 มะเร็งรังไข่เยื่อบุผิว	571
Epithelial ovarian cancer	
วุฒินันท์ อัจฉริยะโพธา	

บทที่ 25 มะเร็งรังไข่ที่ไม่ใช่เยื่อบุผิว	599
Non-epithelial ovarian cancer	
เขมณัญญ์ เขมวรพงศ์	

บทที่ 26 กลุ่มโรคความผิดปกติของเนื้อรกที่เกิดจากการตั้งครรภ์	615
Gestational trophoblastic disease	
นิตา จาริมิตร	

หมวดที่ 8 โรคอวัยวะสืบพันธุ์ในอุ้งเชิงกราน และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
(Section VIII Genitourinary Infection & Sexual Transmitted Diseases)

บทที่ 27 หนองขาวผิดปกติ	651
Leukorrhea	
เจนจิต พิชัยลักษณ์	

บทที่ 28 การอักเสบในอุ้งเชิงกราน	671
Pelvic inflammatory disease	
เจนจิต พิชัยลักษณ์	

บทที่ 29 รอยโรคบริเวณอวัยวะเพศภายนอกของสตรีที่เกิดจากการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์	693
Female external genital lesion from sexually transmitted infections	
ชานนท์ เนื่องตัน	

หมวดที่ 9 โรคทางนรีเวชทางเดินปัสสาวะ (Section IX Uro gynecology)

บทที่ 30 อวัยวะอุ้งเชิงกรานหย่อน	729
Pelvic organ prolapses	
พัททยา เสงวีรัมย์	
บทที่ 31 ภาวะกลั้นปัสสาวะไม่ได้	757
Urinary incontinence	
ชุติมน อัสมิงวินวงศ์	
บทที่ 32 การซ่อมแซมกล้ามเนื้อหูรูดทวารหนักฉีกขาดจากการคลอดบุตรทางช่องคลอด	779
Management of obstetrical anal sphincter injuries (OASIS)	
พัททยา เสงวีรัมย์	

หมวดที่ 10 ศัลยกรรมและการผ่าตัดทางนรีเวช (Section X Operative Gynecology)

บทที่ 33 การผ่าตัดเล็กทางนรีเวชวิทยา	797
Minor surgery in gynecology	
พีรพงศ์ อินทศร	
บทที่ 34 การผ่าตัดใหญ่ทางนรีเวชวิทยา: เพื่อรักษาความสามารถในการเจริญพันธุ์	809
Major gynecologic operation: fertility sparing	
เชมณัญญ์ เชมวรพงศ์	

บทที่ 35 การตัดมดลูกผ่านทางหน้าท้อง	817
Abdominal hysterectomy	
ปัทมา เชาวน์โพธิ์ทอง	

บทที่ 36 การตัดมดลูกผ่านทางช่องคลอด	833
Vaginal hysterectomy	
พัทยา เสงี่ยมศรี	
พิชัย ถิระศิริ	

หมวดที่ 11 การผ่าตัดผ่านกล้องทางนรีเวช (Section XI Gynecologic Endoscopy)

บทที่ 37 การผ่าตัดผ่านทางนรีเวชผ่านกล้องทางหน้าท้อง	845
Gynecologic laparoscopic surgery	
พัทยา เสงี่ยมศรี	
อัมพันธ์ เฉลิมโชคเจริญกิจ	

บทที่ 38 การผ่าตัดในโพรงมดลูกผ่านกล้อง	895
Hysteroscopic surgery	
พิสุทธิ ศรีชัยกุล	